

30.07.2021 r.

Działalność instytucji kultury w województwie łódzkim w 2020 r.

 3,0%

Spadek liczby
podmiotów działających
w obszarze kultury

W 2020 r. liczba podmiotów działających w obszarze kultury¹ w województwie łódzkim zmniejszyła się o 3,0% w porównaniu z 2019 r. i wyniosła 896. Ich struktura wyglądała podobnie jak rok wcześniej – większość stanowiły biblioteki i placówki informacyjno-biblioteczne (64,1% ogółu podmiotów) oraz centra kultury, domy kultury, ośrodki kultury, kluby i świetlice (21,2%).

W 2020 r. zorganizowano 69 imprez masowych, tj. o 269 mniej niż w 2019 r.

W 2020 r. na terenie województwa łódzkiego w obszarze kultury działało 896 podmiotów, tj. o 28 mniej niż w 2019 r.

W marcu 2020 r., w związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2, zwanej COVID-19, ogłoszono w Polsce stan zagrożenia epidemicznego, a następnie stan epidemii. Na podstawie wprowadzonych rozporządzeń, ograniczona została możliwość prowadzenia działalności m.in. przez podmioty kultury, które musiały zamknąć swoje obiekty. Czasowe ograniczenia spowodowały zmiany w funkcjonowaniu instytucji działających w obszarze kultury. Część podmiotów nie podejmowała żadnej działalności związanej z przygotowaniem i udostępnianiem oferty kulturalnej, a część starała się dotrzeć do odbiorcy udostępniając swoją ofertę w Internecie. Ograniczenia w poszczególnych miesiącach miały różny zakres i formy w zależności od aktualnej sytuacji epidemicznej w kraju.

Biblioteki (łącznie z filiami) i placówki biblioteczno-informacyjne

Według stanu w dniu 31 XII 2020 r. w województwie łódzkim działalność prowadziły 574 biblioteki oraz placówki biblioteczno-informacyjne (o 2,5% mniej niż w 2019 r.). Wśród nich większość stanowiły biblioteki publiczne wraz z filiami – 486 placówek (o 2,8% mniej niż w 2019 r.). 63,2% bibliotek zlokalizowanych było na wsi. Na terenie województwa łódzkiego funkcjonowały również 44 punkty biblioteczne, tj. o 2 mniej niż w roku poprzednim.

Według stanu na koniec 2020 r. księgozbiór bibliotek i placówek biblioteczno-informacyjnych liczył 13,5 mln woluminów, z czego 90,6% stanowiły książki. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba woluminów zmniejszyła się o 315 pozycji. Najliczniejszym księgozbiorem dysponowały biblioteki publiczne (57,6% ogólnej liczby woluminów) oraz biblioteki naukowe (37,4%).

Według stanu na koniec grudnia 2020 r. w województwie łódzkim działały 574 biblioteki oraz placówki biblioteczno-informacyjne, których księgozbiór liczył 13,5 mln woluminów

Tablica 1. Biblioteki publiczne (z filiami)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2019=100
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	500	486	97,2
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	46	44	95,7
Księgozbiór w tys. wol. (stan w dniu 31 XII)	7936,1	7798,0	98,3
Czytelnicy ^a w tys.	366,0	314,0	85,8
Wypożyczenia ^a :			
w tysiącach wol.	6839,7	5489,9	80,3
na 1 czytelnika w wol.	18,7	17,5	.

a łącznie z punktami bibliotecznymi.

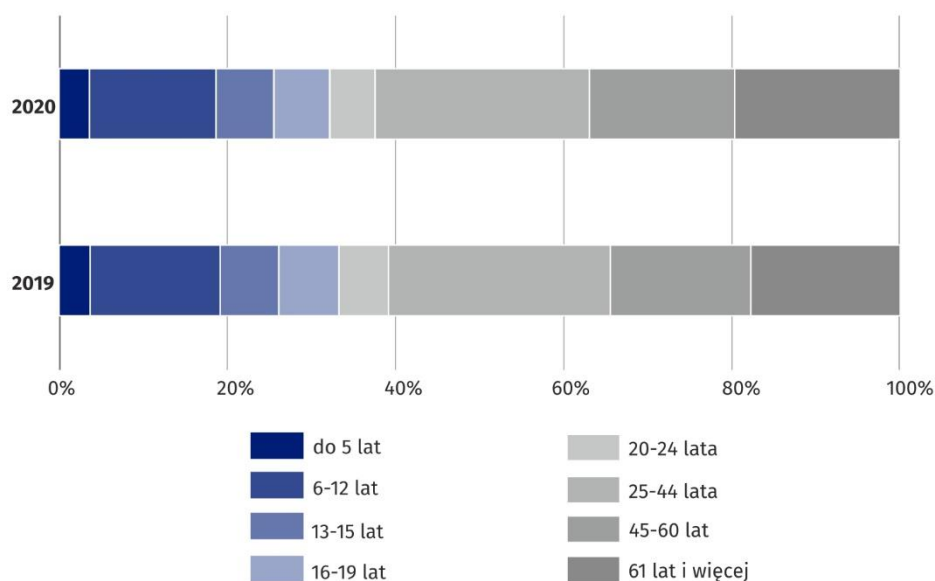
¹ Na potrzeby analizy wyróżniono 15 rodzajów podmiotów działających w obszarze kultury: teatry (dramatyczne i lalkowe), teatry muzyczne (opery i operetki), filharmonie, orkiestry, chóry, zespoły pieśni i tańca, muzea i instytucje paramuzealne, biblioteki i placówki biblioteczno-informacyjne, galerie i salony sztuki, centra kultury, domy kultury, ośrodki kultury, kluby, świetlice oraz kina.

W 2020 r. w ramach placówek biblioteczno-informacyjnych działalność prowadziło 46 bibliotek naukowych, 21 pedagogicznych, 16 fachowych, 3 fachowo-beletrystyczne, 1 towarzystwo naukowe oraz 2 ośrodki informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej (ointe).

W 2020 r. liczba czytelników w bibliotekach publicznych i filiach bibliotecznych wyniosła 314,0 tys., tj. o 14,2% mniej niż w 2019 r. Podobnie jak w poprzednich latach, najliczniejszą grupę czytelników stanowiły osoby w wieku 25-44 lata – 25,5% ogółu czytelników (w 2019 r. – 26,3%) oraz powyżej 60 lat – 19,7% (w 2019 r. – 17,7%). Największy odsetek czytelników stanowiły osoby pracujące – 38,9%, a udział osób uczących się wyniósł 34,2% (w 2019 r. było to odpowiednio: 37,6% i 36,4%).

W porównaniu z poprzednim rokiem, liczba wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz w bibliotekach publicznych i filiach bibliotecznych zmniejszyła się o 19,7% i wyniosła 5,5 mln woluminów. Jeden czytelnik wypożyczył średnio 17,5 książek (w mieście – 18,2, a na wsi – 15,2) wobec 18,7 wypożyczeń książek w roku 2019.

Wykres 1. Struktura czytelników bibliotek publicznych według wieku

W 2020 r. z ogółu bibliotek publicznych 40,5% posiadało wejście do budynku przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, a 26,1% dysponowało udogodnieniami wewnątrz budynku (w 2019 r. było to odpowiednio 41,8% i 25,4%).

Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Według stanu na koniec 2020 r. w województwie łódzkim funkcjonowało 190 centrów, domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic, tj. o 6,9% mniej niż w 2019 r.

Nieco ponad połowa placówek (55,8% ogółu) zlokalizowana była wsi. Wśród podmiotów działających na wsi 50,9% stanowiły ośrodki kultury, natomiast w miastach ich udział wyniósł 34,5%. Znaczący odsetek, zarówno na wsi, jak i w miastach, odnotowano dla domów kultury (odpowiednio 18,9% oraz 32,1%).

Spośród wszystkich pracowni specjalistycznych działających w instytucjach kultury w 2020 r., najliczniejsze, podobnie jak rok wcześniej, były pracownie plastyczne (23,3% ogółu pracowni), muzyczne (21,2%) oraz baletowe i taneczne (19,9%).

Z powodu pandemii COVID-19 w województwie łódzkim, w porównaniu z 2019 r., odbyło się o 55,0% mniej imprez zorganizowanych przez centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice (6,4 tys. imprez). W imprezach tych uczestniczyło 922,6 tys. osób (o 43,0% mniej niż rok wcześniej). Imprezy plenerowe stanowiły 12,7% wszystkich imprez zorganizowanych w 2020 r., tj. o 0,8 p. proc. mniej w porównaniu z rokiem poprzednim. Najczęściej organizowane były warsztaty (26,9% ogółu imprez), prelekcje, spotkania i wykłady (16,0%) oraz koncerty (9,6%).

W 2020 r. funkcjonowało 190 centrów, domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic, które zorganizowały 6,4 tys. imprez

Według stanu na koniec grudnia 2020 r. w województwie łódzkim we wszystkich instytucjach działało 0,9 tys. grup artystycznych (o 13,2% mniej niż w 2019 r.), które skupiały 15,0 tys. członków (o 15,4% mniej niż rok wcześniej). Najbardziej popularne były grupy taneczne (25,7% ogółu grup), wokalne i chóry (19,9%) oraz folklorystyczne (18,7%). Wśród członków grup artystycznych przeważała grupa dzieci i młodzieży szkolnej (68,5%), natomiast seniorzy (osoby powyżej 60 roku życia) stanowili 17,8% ogółu.

W 2020 r. w placówkach kultury prowadzono 1,4 tys. kół, klubów i sekcji (o 20,6% mniej niż w 2019 r.), wśród których dominowały koła gospodyń wiejskich (19,8%), koła plastyczne/techniczne (18,4% ogółu kół) oraz taneczne (13,3%). Wszystkie koła zrzeszały 28,2 tys. osób, najliczniejszą grupę stanowili uczestnicy: kół seniora i Uniwersytetów Trzeciego Wieku (24,7% ogółu), koła gospodyń wiejskich (17,1%) oraz zajęć turystycznych i sportowo-rekreacyjnych (11,4%).

Ponadto, w 2020 r. wszystkie instytucje zorganizowały 323 kursy różnego rodzaju (o 28,4% mniej niż w 2019 r.). Kursy takie ukończyło 5,4 tys. osób (o 28,6% mniej niż rok wcześniej). Największą popularnością cieszyły się kursy języków obcych oraz wiedzy praktycznej, które ukończyło odpowiednio 32,1% i 22,3% ogółu absolwentów.

Tablica 2. Działalność centrów kultury, domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2019=100
Instytucje	204	190	93,1
centra kultury	28	28	100,0
domy kultury	43	47	109,3
ośrodki kultury	90	83	92,2
kluby	14	12	85,7
świetlice	29	20	69,0
Pracownie specjalistyczne	384	386	100,5
Imprezy (w ciągu roku) w tys.	14,3	6,4	45,0
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	1617,2	922,6	57,0
Grupy artystyczne	1036	899	86,8
Członkowie grup artystycznych (w ciągu roku) w tys.	17,7	15,0	84,6
Koła/kluby/sekcje	1719	1365	79,4
Członkowie kół/klubów/sekcji w tys.	35,6	28,2	73,7
Kursy (w ciągu roku)	451	323	71,6
Absolwenci kursów (w ciągu roku) w tys.	7,6	5,4	71,4

Muzea i galerie sztuki

Na koniec 2020 r. w województwie łódzkim działalność wystawienniczą prowadziło 41 muzeów (łącznie z oddziałami), tj. o 5 mniej niż w 2019 r. Najliczniejszą grupę stanowiły muzea historyczne – 46,3% oraz interdyscyplinarne – 22,0%.

W województwie łódzkim 20 obiektów przystosowanych było dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich. 43,9% wszystkich muzeów i oddziałów muzealnych posiadało wejście do budynku przystosowane do potrzeb osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, a także udogodnienia wewnątrz budynku.

Ograniczenie prowadzenia działalności kulturalnej przez muzea i oddziały muzealne spowodowało, iż w 2020 r. w województwie łódzkim jednostki te zwiedziło o 64,4% mniej osób niż w 2019 r. (361,1 tys. osób). Z kolei liczba młodzieży szkolnej (stanowiącej 5,3% ogółu zwiedzających) zmniejszyła się o 84,3%. Największym zainteresowaniem cieszyły się muzea sztuki (55,7% wszystkich zwiedzających w województwie), interdyscyplinarne (20,5%) oraz historyczne (12,7%). Z nieodpłatnej możliwości zwiedzania skorzystało 29,2% ogólnej liczby zwiedzających.

W 2020 r., w związku z pandemią COVID-19, „Noc muzeów” odbyła się głównie w formie on-line. Stacjonarnie wydarzenie to zostało zorganizowane jedynie przez nieliczne muzea w zmienionym terminie. W województwie łódzkim wzięło w tym wydarzeniu 18 osób, co stanowiło 0,1% wszystkich zwiedzających w kraju w ramach „Nocy muzeów”.

Według stanu na koniec 2020 r. muzea w województwie łódzkim były w posiadaniu 876,7 tys. muzealiów, z czego najliczniejszy zbiór stanowiły muzealia z zakresu archeologii (39,3% ogółu), historii (17,2%) i numizmaty (9,8%).

W 2020 r. w województwie łódzkim działalność wystawienniczą prowadziło 41 muzeów, które odwiedziło 361,1 tys. osób

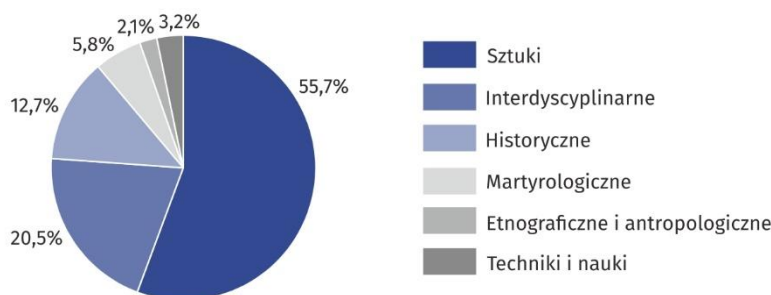
Tablica 3. Muzea

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2019=100
Muzea i oddziały muzealne ^a	46	41	89,1
Muzealia ^a w tys.	986,9	876,7	88,8
Wystawy czasowe ^b	303	216	71,3
Wystawy stałe ^{ab}	137	154	112,4
Zwiedzający w tys.	1014,8	361,1	35,6
w tym młodzież szkolna ^c	120,9	19,0	15,7
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	412	147	.

a Stan w dniu 31 XII. b W kraju. c Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

W 2020 r. w muzeach zorganizowano 154 wystawy stałe (o 12,4% więcej niż w 2019 r.) oraz 216 wystaw czasowych (o 28,7% mniej niż w 2019 r.). Wystawy własne stanowiły 70,4% wystaw czasowych, natomiast pozostałą część stanowiły wystawy współorganizowane (9,7%) i wypożyczone (krajowe), tj. prezentowane w muzeum na terenie województwa, ale przygotowane przez inne muzea krajowe (19,9%). Muzea z województwa łódzkiego zorganizowały także 2 wystawy za granicą, które odwiedziło 43,8 tys. osób.

Poza muzeami, w województwie łódzkim działało także 18 instytucji paramuzealnych, były to m.in. ogrody botaniczne i zoologiczne. Instytucje te zgromadziły 143,5 tys. muzealiów (w tym okazów żywych). W 2020 r. instytucje paramuzealne odwiedziło 493,7 tys. osób.

Wykres 2. Struktura zwiedzających muzea według rodzajów muzeów

W końcu grudnia 2020 r. w województwie łódzkim działało 35 galerii, tj. o 1 mniej niż w 2019 r. Galerie posiadały w zbiorach własnych 19,1 tys. eksponatów, z których większość (83,9%) stanowiły zbiory z zakresu grafiki, a prace z zakresu malarstwa stanowiło 12,3% ogółu zbiorów własnych.

W 2020 r. galerie sztuki z województwa łódzkiego zorganizowały 216 wystaw w kraju oraz 2 wystawy za granicą. Wystawy prezentowane w ramach nowych mediów, czyli nietradycyjnych eksponatów i technik, tj. animacje komputerowe lub nowoczesne aranżacje przestrzeni, stanowiły 17,4% ogółu wystaw zorganizowanych przez galerie.

Mniej niż połowa galerii (40,0%) przystosowana była do potrzeb osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Tablica 4. Galerie sztuki

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2019=100
Galerie (stan w dniu 31 XII)	36	35	97,2
Wystawy ^a	304	216	71,1
w tym z zagranicy	14	9	64,3
Ekspozycje ^a	307	217	70,7
Zwiedzający w tys.	112,4	76,7	68,3

a W kraju.

W 2020 r. w województwie łódzkim działało 35 galerii, które posiadały 19,1 tys. eksponatów

Teatry i instytucje muzyczne

Według stanu na koniec grudnia 2020 r. w województwie łódzkim działalność sceniczną prowadziło 11 teatrów i instytucji muzycznych posiadających własny, stały zespół artystyczny (8 teatrów dramatycznych i lalkowych, 2 teatry muzyczne, 1 filharmonia).

Na skutek obostrzeń spowodowanych stanem epidemii, liczba przedstawień i koncertów zorganizowanych na terenie województwa łódzkiego w 2020 r. była o 69,2% mniejsza w porównaniu z poprzednim rokiem, a liczba widzów i słuchaczy zmniejszyła o 70,3%. W rezultacie, teatry i instytucje muzyczne wystawiły 904 przedstawienia i koncerty, w których uczestniczyło 174,3 tys. widzów i słuchaczy.

Teatry dramatyczne i lalkowe zgromadziły 75,4 tys. widzów na 683 przedstawieniach. W 102 spektaklach i koncertach zorganizowanych przez teatry muzyczne (opery i operetki) uczestniczyło 61,8 tys. widzów, a 114 koncertów zorganizowanych przez filharmonię, orkiestry i chóry zgromadziło 30,3 tys. słuchaczy. Zorganizowano również 5 występów zespołów pieśni i tańca, które obejrzało 6,8 tys. widzów.

Według stanu na koniec 2020 r. teatry i instytucje muzyczne dysponowały 5,0 tys. miejsc na widowniach w stałych salach (o 2,1% więcej niż w 2019 r.).

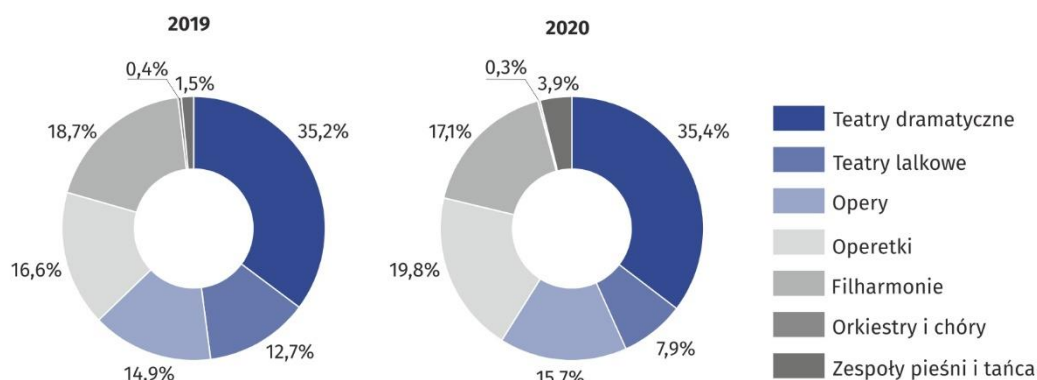
W województwie w 2020 r. większość obiektów, tj. 9 z 11 teatrów i instytucji muzycznych było przystosowanych dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Tablica 5. Teatry, instytucje muzyczne i rozrywkowe

WYSZCZEGÓLNIENIE	Teatry, instytucje muzyczne ^a		Miejsca na widowni w sali stałej ^a		Przedstawienia i koncerty ^b		Widzowie i słuchacze ^b w tys.	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
OGÓŁEM	11	11	5028	5133	2931	904	586,6	174,3
Teatry dramatyczne	5	5	1804	1909	1350	447	206,4	61,6
Teatry lalkowe	3	3	540	540	884	236	74,8	13,8
Opery	1	1	1074	1074	113	47	87,3	27,3
Operetki	1	1	853	853	145	55	97,4	34,5
Filharmonie	1	1	757	757	402	109	109,5	29,8
Orkiestry i chóry	-	-	-	-	14	5	2,5	0,5
Zespoły pieśni i tańca	-	-	-	-	23	5	8,8	6,8

a Stan w dniu 31 XII. b Dane dotyczą przedstawień i koncertów na terenie województwa (bez względu na miejsce siedziby instytucji) łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

Wykres 3. Struktura widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych

W 2020 r. działalność sceniczną prowadziło 11 teatrów i instytucji muzycznych, które odwiedziło 174,3 tys. widzów i słuchaczy

Kina stałe

W końcu 2020 r. na terenie województwa łódzkiego działało 27 kin stałych, o 3 mniej niż w 2019 r., które dysponowały 86 salami projekcyjnymi z 14,0 tys. miejsc na widowni. Najwięcej kin w województwie łódzkim posiadało tylko 1 salę projekcyjną (11 obiektów, 2,3 tys. miejsc na widowni), natomiast 3 obiekty (5,5 tys. miejsc) to multipleksy, dysponujące co najmniej 8 salami.

W 2020 r. w kinach województwa łódzkiego odbyło się 56,3 tys. seansów, tj. o 56,0% mniej niż rok wcześniej. Ograniczona z powodu sytuacji epidemicznej działalność kin, wpłynęła również na zmniejszenie się liczby widzów (o 69,4%), która ostatecznie wyniosła 1,1 mln osób.

W stosunku do 2019 r. liczba seansów filmów produkcji polskiej zmniejszyła się o 49,3% (do 18,4 tys.), obejrzało je łącznie 516,7 tys. widzów (o 53,7% mniej niż przed rokiem).

W porównaniu z 2019 r., zmniejszyła się zarówno liczba seansów, jak i widzów w multipleksach (odpowiednio o 53,9% i 71,4%). Multipleksy wyświetliły łącznie 50,4% wszystkich seansów w województwie oraz zgromadziły 51,8% ogółu widzów.

W końcu 2020 r. wśród kin stałych w województwie łódzkim 77,8% przystosowanych było dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach (21 z 27 obiektów).

Tablica 6. Kina stałe

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2019=100
Kina (stan w dniu 31 XII)	30	27	90,0
w tym multipleksy	3	3	100,0
Salę projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	87	86	98,9
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	14,7	14,0	95,1
Seanse:			
w tysiącach	128,0	56,3	44,0
na 1 kino w tys.	4,3	2,1	.
Widzowie:			
w tysiącach	3615,3	1108,0	30,6
na 1 kino w tys.	120,5	41,0	.
na 1 seans	28	20	.

Imprezy masowe

W 2020 r. w obliczu wprowadzonych w Polsce ograniczeń w organizowaniu imprez masowych, w województwie łódzkim odbyło się ogółem 69 imprez masowych, tj. o 269 mniej niż przed rokiem. Prawie 3/4 wszystkich imprez stanowiły imprezy sportowe (73,9% ogółu), natomiast udział imprez artystycznych wyniósł 26,1%. Imprezy masowe częściej organizowane były na terenie zamkniętym (88,4%). W kategorii masowych imprez artystyczno-rozrywkowych w województwie łódzkim w 2020 r. dominowały koncerty (38,9%).

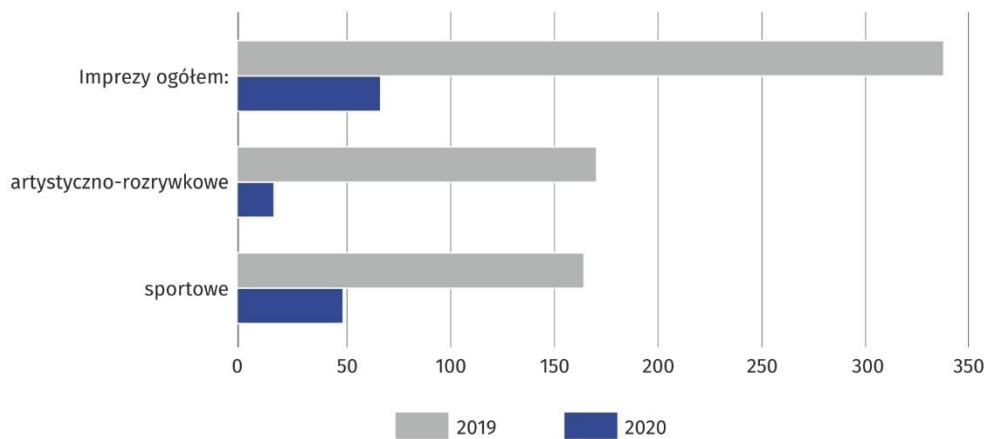
Tablica 7. Imprezy masowe

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019	2020	2019=100
OGÓŁEM	338	69	20,4
artystyczno-rozrywkowe	172	18	10,5
sportowe	166	51	30,7
Imprezy w obiekcie zamkniętym	205	61	29,8
Imprezy na terenie otwartym	133	8	6,0
Uczestnicy w tys.	1780,7	255,6	14,4
w tym korzystający ze wstępu wolnego	349,2	12,3	3,5

W 2020 r. działało 27 kin stałych, które wyświetliły 56,3 tys. seansów. Seanse te obejrzało 1,1 mln widzów

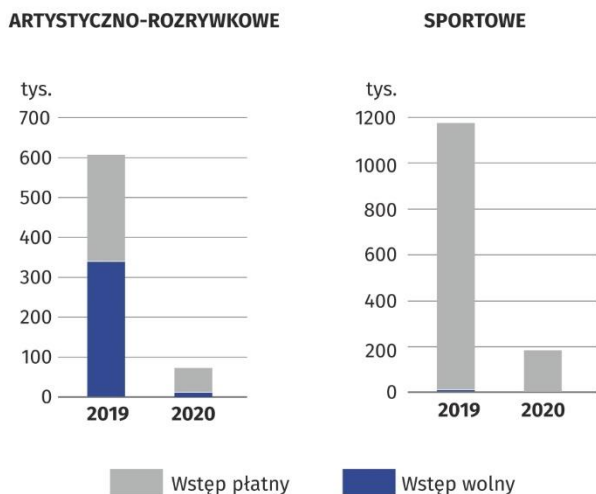
W 2020 r. odbyło się 69 imprez masowych, w których udział wzięło 255,6 tys. osób

Wykres 4. Liczba imprez masowych

W 2020 r. w imprezach masowych w województwie udział wzięło 255,6 tys. osób (o 85,6% mniej niż w poprzednim roku). Większość osób uczestniczyła w imprezach z płatnym wstępem (95,2% wszystkich uczestników imprez masowych). Największym zainteresowaniem cieszyły się imprezy sportowe, w których wzięło udział 71,3% ogółu uczestników.

Wykres 5. Liczba uczestników imprez masowych

Źródłem informacji wykorzystanych w opracowaniu były wyniki badań prowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny na formularzach: K-01 Sprawozdanie z działalności artystycznej i rozrywkowej, K-02 Sprawozdanie z działalności muzeum i instytucji paramuzealnej, K-03 Sprawozdanie biblioteki, K-05 Sprawozdanie z działalności wystawienniczej, K-07 Sprawozdanie z działalności centrum kultury, domu kultury, ośrodka kultury, klubu, świetlicy, K-08 Sprawozdanie kina, K-09 Sprawozdanie z organizacji imprez masowych.

Wszystkie badania sprawozdawcze instytucji kultury realizowane przez Główny Urząd Statystyczny, których wyniki prezentowane są w niniejszym opracowaniu, prowadzone są metodą pełną.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:

Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych

Aneta Matysiak

Anna Gierlich

Informatorium Statystyczne

tel.: (+48 42) 683 91 91, (+48 42) 683 91 92

e-mail: informatoriumLDZ@stat.gov.pl

lodz.stat.gov.pl

[@Lodz_STAT](https://twitter.com/Lodz_STAT)

[@UrządStatystycznywLodzi](https://www.facebook.com/UrządStatystycznywLodzi)

Powiązane opracowania

[Kultura w 2019 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Biblioteka](#)

[Dom kultury](#)

[Klub](#)

[Świetlica](#)

[Muzeum](#)

[Galeria](#)

[Teatr](#)

[Instytucja kultury](#)

[Instytucja muzyczna](#)

[Instytucja paramuzealna](#)

[Kino](#)

[Impreza](#)

[Widzowie i słuchacze](#)

[Sala projekcyjna](#)

[Miejsca na widowni](#)